

Aan: Omgevingsdienst Noord-Holland Noord
t.a.v. meneer H. Miedema
Postbus 2095, 1620 EB Hoorn

Cc: Omgevingsdienst IJmond
t.a.v. mevrouw W. Wolf en/of meneer G. Kalkman
Postbus 325, 1940 AH Beverwijk

College van B en W gemeente Landsmeer
College van B en W gemeente Oostzaan

Van: Bestuur en Vogelwerkgroep IVN Twiske

Datum: 22 maart 2020

Betreft: Wnb festival Welcome to the Future d.d. 25 juli 2020, zaaknummer OD.299645

Bijlage: *Verstoringsfactoren en de relevantie daarvan op broedvogels*

Geachte heer Miedema,

Hierbij de zienswijze van IVN Twiske, vereniging voor natuureducatie, m.b.t. het festival Welcome to the Future (WttF) waarvoor op dit moment een ontwerpbesluit bij de Omgevingsdienst NHN ligt.

Op de eerste plaats 2 punten van aandacht:

-De indeling en opbouw van uw schrijven (verzonden 9-3-2020) is ons niet helemaal duidelijk. Bij de inhoudsopgave staan genoemd punt A (Besluit), B (Voorschriften) en C (Overwegingen en toetsingen).

In het stuk zelf komt er na uitwerking van C1 (Wet natuurbescherming) opeens punt D aan de orde. In onze brief verwijzen wij naar de punten zoals in uw schrijven, door ons ontvangen.

-Onder A.1, 2de alinea in het ontwerpbesluit staat dat er voorafgaand aan de opbouwwerkzaamheden een **ecologische controle** plaats vindt.

Wij krijgen graag duidelijk hoe die controle plaats vindt, wat er gecontroleerd wordt en op welke plekken die controle plaats vindt.

Graag vernemen wij ook welk onafhankelijk ecologisch onderzoeksbureau WttF ecologisch begeleidt en welke natuurwaarden gemeten worden en op welke plekken.

Volgt nu onze zienswijze:

1. IVN Twiske maakt bezwaar tegen het door u genomen besluit, vermeld onder A.2 omdat **het bestemmingsplan van recreatiegebied Het Twiske, waarbinnen dit evenement gehouden wordt, dergelijke evenementen niet toestaat.** Het Twiske is een kwetsbaar en uniek Natura 2000-gebied. In februari 2013 heeft het ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit (LNV) een ontwerprijst gepubliceerd van gebieden die bij de Europese commissie worden aangemeld als Speciale Beschermingszone (SBZ). Het Twiske is aangewezen als zo'n SBZ in het kader van de Vogelrichtlijnen. Het Twiske maakt deel uit van het grotere Natura 2000-gebied 'Ilperveld, Varkensland, Oostzanerveld en Twiske'.

2. In het **bestemmingsplan Buitengebied Landsmeer** zijn **géén evenemententerreinen in Het Twiske opgenomen en géén ruimtes gecreëerd voor festivals.**

Als uitgangspunt geldt dat vanaf het moment dat het gebied is aangemeld, de kwaliteit niet mag verslechteren. Plannen in of in nabijheid van Natura 2000-gebieden moeten worden getoetst op de instandhoudingsdoelstellingen. Deze zijn verwoord in de bij de (ontwerp)aanwijzing behorende Nota van toelichting.

Dit betreft naast een aantal algemene doelen, doelstellingen per habitatype en per soort. Bovenstaande, tezamen met de voorschriften en plankaart, betekent dat een grootschalig muziekfestival niets van doen heeft met de instandhouding van de Natura 2000-doelstellingen. Er wordt door zo'n festival zelfs verslechtering van de instandhouding van de natuurwaarden in het gebied bewerkstelligd.

Op grond van bovenstaande menen wij al bezwaar aan te kunnen tekenen.

Een bezwaar dat wij uitbreiden met onderstaande punten.

3. Wij hebben begrepen dat het merkwaardige feit zich voordoet dat een Visie van het recreatieschap uit 2006 in het Beheerplan nr. 92 van het Natura 2000 gebied wordt genoemd.

Na onderzoek is echter gebleken dat aan deze Visie uit 2006 geen rechten kunnen worden ontleend.

De bedoeling van het recreatieschap indertijd was dat de in de visie genoemde ideeën binnen 5 jaar na dato (2006), na goedkeuring van beide gemeenten, ideeën ruimtelijk konden worden opgenomen in nog vast te stellen bestemmingsplannen.

Echter de ideeën uit de visie werden nimmer opgenomen en/of verankerd in de later vastgestelde en nu vigerende bestemmingsplannen van Landsmeer (2009) en Oostzaan (2013).

Democratisch werd besloten de visie **niet** in de planregels en plankaart op te nemen.

De visie heeft dus geen juridische status.

De visie is strijdig met de vigerende bestemmingsplannen!

De Provincie, het Recreatieschap Twiske Waterland en uw Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (ODNHN) zijn hiervan op de hoogte.

4. Het Twiske is van meet af aan ingericht voor **dagrecreatie.**

Het gebied mag daarom tussen 23:00 en 6:00 uur niet betreden worden voor recreatieve doeleinden.

Deze maatregel heeft ons inziens de grote diversiteit aan fauna die het gebied kent, mede bewerkstelligd.

IVN Twiske pleit er dan ook voor de nachtrust voor het gebied ten alle tijden te behouden en géén ontheffing te verlenen voor muziekfestivals zoals WttF (immers een recreatief doeleind) dat tot 24:00 uur duurt.

Daar komt bij dat de festivalbezoekers het gebied na 24:00 uur verlaten waardoor ook in de vroege uren van de nacht veel verstoring optreedt voor de natuur, m.n. de fauna.

Onder A.1 in uw ontwerpbesluit, 1ste alinea, wordt aangegeven dat direct na het evenement (dus in de nacht) schoonmaakwerkzaamheden plaats zullen vinden. Ook dit strookt niet met de nachtrust die op het gebied van toepassing is.

5. Uitgaande van de onder A.1, 4de alinea genoemde voorspelling dat 6000 à 8000 bezoekers per fiets zullen komen, betekent dit dat er voor minimaal 15.000 van de verwachte 23.000 bezoekers vervoersbewegingen plaatsvinden met pendelbussen, taxi's, Ubers en overig autoverkeer. Er wordt gesteld dat dit buiten Het Twiske wordt afgehandeld. Op de kaart plangebied Twiske met daarop het festivalterrein (bijlage 2 in uw brief, een kaart die overigens niet volledig was bijgevoegd maar die wij via internet hebben teruggevonden) blijkt het grootste deel van de zuidelijke helft van Het Twiske ingericht voor het festival indien aan-en afvoerwegen en parkeerplekken worden meegerekend. Naar onze mening

moet dit meegewogen worden in het verlenen van een ontheffing voor WttF. Er zullen n.l. midden in de nacht tienduizenden bezoekers lopend, met pendelbus of fiets via het hele zuidelijke deel het gebied verlaten waardoor **het evenement een veel groter gebied beslaat dan sec de Zanddijk/De Hogelkamp**.

In uw bijlage 1 (Aerius calculator) wordt van alle aan-en afvoerwegen de verwachte stikstofemissie berekend maar wordt niet aangegeven dat hier nader ecologisch onderzoek wordt verricht.

Zowel in bijlage 1 als 2 is duidelijk te zien hoe die wegen langs de, voor Natura 2000-soorten, kwetsbare deelgebieden (De Blokken en De Belt) voeren. Wij wijzen erop dat dit leef- en broedgebieden zijn van Rode lijstsoorten als roerdomp en snor maar ook voor kritische soorten als blauwborst. Nachtelijk, luidruchtig verkeer dat hier in grote groepen langs gaat (of dat nu fietsend, wandelend of per pendelbus is), is voor ons een volgende reden om bezwaar aan te tekenen tegen ontheffing voor WttF.

6. Ander bezwaar ligt in het feit dat langs alle aan-en afvoerwegen bouwlampen, lantaarnpalen en priklicht aanwezig zal zijn. Naast de genoemde vleermuizen zullen o.a. de aanwezige kerkuilen hinder ondervinden van de verlichting. Kerkuilen broeden bij zowel zorgboerderij De Marsen als bij het toiletgebouw bij parkeerplaats P19. Kerkuilen zijn nachtelijke jagers die bij het zoeken naar prooi vertrouwen op het gehoor (lastig met de geluidsoverlast van het muziekfestival en hordes mensen) en last hebben van verlichting. Wij betwijfelen het effect van de onder B.8 en 9 genoemde maatregelen om de invloed van licht te verminderen. Vermindering van licht betekent immers niet 'helemaal donker'. Tevens neemt zo'n maatregel niet de verlichting weg die omhoog straalt. Ook de voorgenomen lasershows tijdens het festival zijn voor nachtdieren schadelijk en kunnen ervoor zorgen dat de oudervogels en hun jongen niet genoeg voedsel krijgen.
7. Onze zorg is toegenomen na het lezen van het rapport *Verstoringsfactoren en de relevantie daarvan op broedvogels* van de West Brabantse vogelwerkgroep over de invloed van geluid op vogels. Wij sturen het rapport als bijlage mee. Daarin veel aspecten over hoe geluid van invloed is op broed- en foeragegedrag van vogels. Slechts 1 stressvol moment kan al grote gevolgen hebben voor de lange termijn, toont een wetenschappelijk onderzoek. Bij stress ontwikkelen vogels een stresshormoon dat in de bijnierschors wordt geproduceerd. Vogels met dit door stress ontstane hormoon bleken hun kuikens van minder voedsel te voorzien dan vogels in twee controlegroepen die niet met geluidsstress te maken hadden. De jongen kregen een groeiachterstand vergeleken met de jongen in de controlegroep. Zij overleefden minder vaak dan jongen van niet gestreste moeders. De ontstane stress blijkt dus een sluipmoordenaar te zijn. In het rapport wordt ook gesteld dat dieren over het algemeen gevoeliger zijn voor verstoring door geluid dan mensen. Sowieso nemen dieren geluiden anders waar dan mensen, dus zijn geluidsmetingen niet een op een over te zetten van mens op dier.
8. Onder B.10 wordt de volgende maatregel genoemd bij het aantreffen van broedende vogels: 'deze plek wordt ruim afgezet met lint of hekken'.
Onze vraag: Wat is ruim?
En...geluid en licht zullen die broed- of schuilplek gewoon bereiken want geluid draagt ver. BAS-tonen, veel geproduceerd bij muziekovertredens zijn daarbij het meest schadelijk voor zowel mens als dier. Om deze brief niet te lang te maken verwijzen wij voor informatie hierover naar <http://groenesterduurzaam.nl/informatie/>. Onder het kopje geluid wordt ingegaan op decibel dB(A) of dB(C). Met veel info over dB(C), de BAS-tonen. Het is sowieso de vraag waarom het geluid tot het maximaal gedoogde niveau geproduceerd moet worden nu steeds vaker blijkt dat bezoekers van muziekevenementen geluidsdopjes indoen, deze zelfs worden uitgedeeld bij de ingang.

9. Onder B.9 wordt gesproken over bezoek vooraf van een deskundige ecooloog aan de inrichting van het festivalterrein. Bij de noten onderaan die bladzijde wordt aangegeven wat onder een deskundig ecooloog verstaan wordt. Daar wordt o.a. genoemd dat hij zich aantoonbaar actief inzet bij een rits van Nederlandse organisaties. Daaronder o.a. IVN en SOVON. Lijkt ons dat er een kortere weg is, n.l. in contact treden met de vogelwerkgroep van IVN Twiske en/of de SOVON rapporten inzien.
- N.a.v. D.1 (*Identificeren mogelijke negatieve effecten*): ons inziens is men nu al te laat met het opstarten van een ecologisch onderzoek als de richtlijnen van SOVON worden opgevolgd, want:
- Bij een betrouwbare BMP (Broedvogel Monitoring Project, door SOVON opgestart in 1984) worden periodiek tellingen van territoriale broedvogels in vast omliggende gebieden uitgevoerd. Bij BMP-A worden alle soorten geteld. Bij voorkeur worden 8 tot 12 bezoeken afgelegd per seizoen in de periode maart-juni. Onderdeel van deze bezoeken zijn 1 tot 2 nachtbezoeken. In het veld worden de soorten op een veldkaart genoteerd met daarbij de broedcode. De veldwaarnemingen worden vervolgens ingevoerd in het systeem en de territoria worden vervolgens onderscheiden met behulp van het programma autocluster.**
10. Onder B.12, 14 en 15 wordt steeds genoemd het **festivalterrein**. Wij herhalen hier nogmaals (zie ook punt 5 hierboven) dat het niet juist is naar het festivalterrein sec (De Zanddijk, De Hogelkamp) te kijken, maar **alle gebieden mee te nemen waarlangs bezoekers het gebied binnenkomen en het gebied verlaten**.
- Hoe wordt voorkomen dat de bezoekers die via route Oost (Polderweg, Den IJp), route West (Twiskeweg, Oostzaan) en route Zuid (Zuiderlaaik) lopend en fietsend het gebied verlaten, niet buiten de paden treden en daardoor flora en fauna negatief beïnvloeden?
11. Onder C (*Overwegingen en toetsingen*) wordt aangegeven dat het gaat om een stikstofgevoelige habitat. Reden genoeg lijkt ons om geen ontheffing te verlenen aan zo'n grootschalig evenement.
12. Dat er ten tijde van het veldonderzoek 8-8-2019 (D.2.2) geen meervleermuizen zijn vastgesteld kan te maken hebben met het feit dat er die dag regenbuien overtrokken waardoor het foerageren van vleermuizen minimaal was.
- Daarom graag inzage in een compleet verslag van dat veldonderzoek met de weersomstandigheden van die dag.
- Wat ons bevreemd is dat dit veldonderzoek ruim na het evenement plaats vond.
13. De opmerkingen onder D.2.2 over de noordse woelmuis voorzien we graag van de volgende kanttekening: sec op het festivalterrein komt hij niet tot weinig voor, maar elders in Het Twiske en vlakbij beoogde locatie (o.a. bij boerderij en molen, in rietkragen langs de uitvalswegen) komt deze Natura2000-soort voor. In de braakballen van de kerkuilen in Het Twiske komen resten van deze unieke woelmuizensoort met grote regelmaat voor.
- Vandaar m.b.t. de noordse woelmuis onze stelling dat er een onafhankelijke, uitgebreide natuurtoets moet worden uitgevoerd over het gehele gebied dat voor het festival gebruikt wordt. Dan zal zeer waarschijnlijk blijken dat er geen ontheffing voor dit festival verleend mag worden en dat er onder C.2 een andere conclusie komt te staan.
14. De genoemde vogelsoorten (roerdomp, bruine kiekendief en snor) onder D.2.3 worden aangemerkt als niet broedend binnen 2 km van het plangebied. Wanneer echter wordt ingegaan op ons bezwaar dat ook de aan-en afvoerwegen meegenomen moeten worden in het te toetsen gebied (i.v.m. nachtelijk verlaten door grote groepen bezoekers) dan geldt het onder D.2.3 genoemde niet meer en is er wel degelijk sprake van schadelijke invloed op broed- en foerageergebied van genoemde kwetsbare soorten.
- Er moet tevens rekening gehouden worden dat er de laatste jaren, mede door klimaatverandering, een verschuiving plaats vindt van broedperiodes en er steeds meer soorten tot meerdere broedsels komen.
- Vandaar dat als periode van broedseizoen tegenwoordig geldt dat die begint op 1 maart en loopt tot 1 augustus (info Omgevingsdienst IJmond) en voor sommige soorten nog langer.

15. Daarnaast is de stelling dat de roerdomp in de jaren 2003-2009 wel tot broeden kwam langs de zuidwestzijde van het festivalterrein en nu niet meer, een interessante. Zou het verdwijnen van de roerdomp als broedvogel op die locatie (hij wordt nog wel in de omgeving van de Twiskemolen foeragerend waargenomen) mogelijk gevolg zijn van het feit dat WttF in diezelfde jaren veel grootschaliger is geworden? Daarnaast stellen wij dat IJperveld-Varkensland-Oostzanerveld-Twiske juist een Natura2000-status hebben om kwetsbare soorten een goed leefgebied te bieden. Waarbij door beheermaatregelen gezorgd wordt voor een juiste biotoop en kwalijke maatregelen zoals een muziekfestival worden tegen gegaan. Onduidelijk uit het genoemde onder D.2.3 (roerdomp, bruine kiekendief en snor) is hoe er precies is onderzocht en welke veldbezoeken er zijn geweest in juli 2019. Het genoemde rapport *Effectbeoordeling festival WttF, 19-12-2019* hebben wij niet terug kunnen vinden. De stellingen die (vandaaruit?) geponeerd worden over het ontbreken van negatieve effecten op rietzanger en moerasbroedvogels worden door andere rapporten weer tegengesproken. (zie bijlage *Verstoringsfactoren en de relevantie daarvan op broedvogels*, West Brabantse Vogelwerkgroep). Uit dat rapport blijkt o.a. dat vogels aan constant geluid kunnen wennen maar juist last hebben van onverwachte, tijdelijke, harde geluiden.
16. Het onder D.3 (*Cumulatieve effecten*) gestelde dat er in Het Twiske al sprake was van recreatief gebruik klopt. Het klopt ook dat het gebied zich ondanks die recreatie vanaf de inrichtingsjaren heeft ontwikkeld tot een belangrijk en waardevol gebied als broed, rust- en foerageerbiotoop voor vogels (jaarrond zijn er zo'n 120 vogelsoorten in het gebied aanwezig). We zeggen het hier nogmaals: dit is mede te danken aan de nachtrust die geldt van 23:00-6:00 uur en mede door de uitgebalanceerde indeling van het gebied. Het genoemde recreatieve gebruik zoals hierboven bedoeld, staat echter in geen enkele verhouding tot een muziekfestival met 23.000 bezoekers tegelijk met veel (onverwachte) geluids- en lichtmomenten. Normaliter verlaten er ook geen 23.000 bezoekers tegelijkertijd in de nacht dit gebied. De vergelijking in recreatief gebruik gaat hier dus mank. Wat betreft het genoemde *Lentekabinet* als cumulatief vergelijkingsmateriaal: ook hier tekent IVN Twiske bezwaar tegen aan omdat natuurtoetsen daar niet goed zijn uitgevoerd.
17. Niet genoemd in het ontwerpbesluit is de drijvende brug/ponton die tijdelijk geplaatst wordt voor het vrachtverkeer dat alle opbouwmaterialen moet aan- en afvoeren. Deze wordt evenals vele rijplaten, geplaatst over rietkragen heen. Ook dit deel van Het Twiske wordt niet meegenomen in een ecologische toets, want vallend buiten het festivalterrein.

Ons inziens genoeg redenen om vanuit de **Wet Natuurbescherming** géén vergunning te verlenen aan muziekfestival Welcome to the Future.

Mocht u meer uitleg en gegevens willen bij onze zienswijze dan vernemen wij dit graag van u.

Met vriendelijke groet,
namens bestuur en vogelwerkgroep IVN Twiske

Lidy Ridder (waarnemend secretaris)

secretaris@ivntwiske.nl

tijdelijk postadres: Aalscholverstraat 3, 1121 EK Landsmeer
06-38227201

Beleef de natuur!